

LEKSANDS KOMMUN**BESLUT****Miljökontoret**

Åsa Rydell

0247-80229

2005-11-08

Se sändlista

BILDANDET AV STORA GRANENS NATURRESERVAT

Beslut

Leksands miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att bilda Stora granens naturreservat i Leksands kommun för det område på ca 0,7 ha på fastigheten Västannor 18:26 som markerats på bifogad beslutskarta, bilaga 2. Fastigheten ingår i en större fastighetsreglering och ska regleras till Övermo 5:14. Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer kommunen bifogad skötselplan, bil 3, för reservatets långsiktiga skötsel. Naturvårdsförvaltare för reservatet skall vara Leksands kommun, kultur- och fritidsförvaltningen.

Beskrivning av området och skälen för beslut

Området ligger intill Björbergets numer övergivna fäbodan på Björbergshällas sydstoslutning i sydvästra Leksand. Den stora granen är omgiven av flera stora höga granar och på marken växer bl a blåsippan vilket skvallrar om att jorden är bördig. Den höga boniteten och det faktum att granen i sin ungdom omgavs av öppet landskapet har gjort att granen blivit så stor. Längden har mätts till 43 meter. Diametern (1,3 meter ovan mark) har mätts till 115 cm. Volymen har beräknats till cirka 30 skogskubikmeter.

Död ved finns sparsamt idag, men kommer att öka i takt med stigande ålder på granarna. En vältrampad stig genom området fram till granen tyder på många besök. Hotet mot bevarandevärdena är skogsbruk.

Syfte med reservatet

Syftet med Stora granens naturreservat är att bidra till att uppfylla det nationella miljömålet om levande skogar genom att

- bevara och utveckla den biologiska mångfald som finns i ett bördigt granskogsområde. Granskogen med dess innehåll av gammal och död ved och de arter som hör hemma i den miljön, skall bevaras och tillåtas utvecklas naturligt

Syftet ska uppnås genom att

- området lämnas för fri utveckling

Reservatsföreskrifter

Utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning skall följande föreskrifter gälla inom Stora granens naturreservat.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden . Det är förbjudet att

1. anlägga mark eller luftledning, uppföra byggnad, radiomast eller anlägga väg
2. bedriva täkt, gräva, anordna upplag, utfylla, tippa, dämna eller dika
3. röja, gallra, avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd
4. röja för sikt- eller skjutgator eller uppföra permanenta jaktpass
5. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar, gräva upp örter eller plocka mossor, vedlevande svampar och lavar
6. göra upp eld
7. framföra motordrivet fordon i terrängen
8. tillföra kalk, skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Punkterna nr 3 och nr 8 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen om bekämpning av skadeinsekter ej skall gälla inom reservatet. Uppkommer insektskador på skog utanför naturreservatet som följd av att (i enlighet med föreskrifterna) åtgärder för att förebygga eller bekämpa insekts spridning inte vidtagits inom reservatet, bedöms frågan om ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas med stöd av 7 kap 6 § i miljöbalken att tåla följande intrång inom reservatet

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavla
2. övriga åtgärder enligt bifogad skötselplan

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om inskränkning i allmänhetens rätt i reservatet. Det är förbjudet att

1. skada träd och buskar inklusive torrträd, torrstubbar, vindfällen och lågor
2. gräva upp örter, plocka mossor, vedsvampar eller lavar
3. göra upp eld
4. framföra motordrivet fordon
5. medvetet störa djurlivet

Ärendets beredning

Granen med närmaste omgivning har länge varit ett känt naturobjekt i kommunen. Leksands naturvårdsfond fick ett förslag om att lösa in marken vid stora granen för att kunna skydda detta område för framtiden. Fonden såg detta som en god möjlighet att skydda ett värdefullt naturområde i kommunen. Leksands kommun har utan kostnad överlåtit en fastighetsbeteckning till fonden, Övermo 5:14 och det aktuella skiftet ska regleras till denna fastighet.

Detta beslut har upprättats av miljökontoret i Leksands kommun.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även synpunkter från Björbergets jaktlag, Leksands fågelklubb, Leksands jaktvårdsrets, Leksands kommun, byggnadsnämnd, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnd, skogs- och jordbrukskommitté samt, Leksands naturskyddsförening, Leksands naturvårdsfond och skogsvårdsstyrelsen inhämtats.

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

Sändlista

Sändlistan är borttagen i webbversionen

Skötselplan för Stora granens naturreservat

Syfte med reservatet

Syftet med Storgranens naturreservat är att bidra till att uppfylla det nationella miljömålet om levande skogar genom att

- bevara och utveckla den biologiska mångfald som finns i ett bördigt granskogsområde. Granskogen med dess innehåll av gammal och död ved och de arter som hör hemma i den miljön, skall bevaras och tillåtas utvecklas naturligt

Syftet ska uppnås genom att

- området lämnas för fri utveckling

Beskrivning av reservatet

Administrativa data

Naturreservatet Stora granen i Leksands församling i Leksands kommun, Dalarnas län tillhör den naturgeografiska regionen 28 b sydligt boreala kuperade områden.

Berörd fastighet är Övermo 5:14 (Västannor 18:26 regleras till Övermo 5:14) som ägs av Stiftelsen Leksands naturvårdsfond.

Naturtypen är skogsmark ca 0,7 ha.

Historisk och nuvarande markanvändning

Björbergets fåbod har tidigare varit mer eller mindre öppen mark. Granen stod i sin ungdom i öppen mark och har fått utvecklas fritt. När fåbodbruket upphörde, föryngrades skogen naturligt och idag finns en högvuxen granskog omkring den Stora granen. En äldre fåbodstig löper genom reservatet och passerar granen. Idag brukas området främst för skogsbruk, jakt och av friluftslivet.

På granen sitter en skylt med texten ”fridlyst enligt lag på ansökan av Dalarnas hembygdsförbund”. Hur den kommit dit är inte helt klarlagt men troligen är det någon som fått tag i en skylt och satt den på granen, ”fridlysningen” finns inte registrerad hos någon myndighet.

Bevarandevärden

I första hand är bevarandevärdena knutna till stora granen och den omgivande granskogen som ger granen ett någorlunda stormskydd. Granskogen ger en känsla av äldre skog i och med att den är grov och lång. Inslaget av död ved är sparsamt, men kommer att öka i takt med stigande ålder på granarna. Närheten till väg gör att området redan idag har ett stort antal besökare.

Skötselområden

Reservatet består av ett skötselområde och hela området lämnas för fri utveckling.

Målet är att området skall utvecklas till en granskog med naturskogskvaliteter. Gamla och döda, stående och liggande träd skall lämnas orörda, förutom att stigen som går igenom området hålls öppen. Skulle den Stora granen ramla över stigen får man överväga att flytta på stigen.

Skogbrand

Alla bränder, även de som startat genom blixtnedslag, skall släckas enligt gällande brandlagstiftning.

Insektsangrepp

Tillfälliga insektsangrepp skall ej åtgärdas. Skogsvårdsstyrelsen får besluta om nödvändiga åtgärder om situationen påkallar dessa.

Friluftsliv och turism

Syftet med friluftslivet är att allmänheten ska ha möjlighet att uppleva Leksands kanske största gran i en omgivning som på sikt allt mer får karaktären av naturskog. En informationstavla ska sättas upp vid p-platsen.

Tillsyn och förvaltning

Ett halvt dagsverke per år beräknas åtgå för miljökontorets tillsyn.
Naturvårdsförvaltaren ägnar ca 0,5 dagsverken till sina årliga uppdrag
Naturvårdsförvaltaren utför ett skötseluppdrag inom ramen för ordinarie budget.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatet.
Informationstavla